

Strategie ochrany k poškození virem *Plum Pox Virus*

Problém

Virové onemocnění slivoní (*Plum pox virus*, PPV), nazývané také šarka, je destruktivní virové onemocnění peckovin. Plody z napadených stromů jsou výrazně horší chuti a méně sladké, a proto nevhodné ke konzumaci. Poškozené plody předčasně opadávají na zem, což snižuje výnosy.

Řešení

Stromy napadené PPV nelze léčit, proto je jedinou účinnou metodou boje použití preventivních opatření. Zásadním aspektem je proto výsadba bezvirózního certifikovaného materiálu. Pěstování rezistentních odrůd pomáhá zabránit šíření infekce PPV v sadu.

Výhody

Pěstování odrůd odolných vůči PPV v kombinaci s podnožemi odolnými vůči PPV zlepšuje ekonomiku pěstování ovoce a finanční výnosy.

Praktická doporučení

- **HOSTITELSKÉ ROSTLINY:** PPV napadá především slivoně. Meruňky, broskve, nektarinky a třešně a višně mohou být infikovány různými kmeny viru.
- **SYMPTOMY** onemocnění Plum Pox Virus:
 - Na listech: Kroužkovité chlorotické skvrny a skvrny, většinou rozptýlené, jasně zelené (viz obrázky 1 a 3).
 - Na ovoci: Deformace, kroužkovité, čárkovité nebo neštovicové prohlubně nebo svráštělé plody (viz obrázek 2).

Obrázek 1: Chlorotické kroužkovité skvrny na listech švestek. Foto: Radek Vávra, VŠÚO, ČR.

Obrázek 2: Deformace na plodech. Foto: Gabriela Schlesingerová, UKZUZ, CZ.

Obrázek 3: Příznaky infekce PPV na listech meruněk. Foto: Radek Vávra, VŠÚO, ČR.

- **POŠKOZENÍ:**

Rámeček použitelnosti

Téma

Rostlinná výroba, peckové ovoce

Klíčová slova

Certifikovaný bezvirózní výsadbový materiál, kvalita ovoce, chuť

Kontext

Oblasti produkce třešní, oblasti mírného pásu

Doba aplikace

Založení sadu

Období dopadu

Vegetační období, životnost sadu

- Ovoce má nižší obsah cukru, horší vzhled a není vhodné ke konzumaci v čerstvém stavu.
- Plody předčasně padají na zem a kvalita a výnos plodů je nižší.
- Napadené stromy mají nižší asimilaci v důsledku chlorotických skvrn a jejich vitalita je nižší.

PŘENOS NEMOCI:

- K poškození PPV dochází především po výsadbě infikovaného rostlinného materiálu a virus se v sadech šíří mšicemi.
- Vegetativní, zejména vegetativním rozmnožováním (rouby, očky)
- PPV se může šířit také při prořezávání stromů prostřednictvím nedezinfikovaných prořezávacích zařízení.
- **OCHRANA:** Účinná ochrana proti PPV zatím neexistuje, takže jediným účinným způsobem ochrany je uplatňování preventivních opatření. Přímá kontrola pouze omezuje další šíření viru
 - **PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ:** Používejte certifikovaný bezvirózní rostlinný materiál a pěstujte odolné odrůdy naroubované na odolných podnožích, abyste plně ochránili stromy před infekcí PPV.
 - **PŘÍMÁ OPATŘENÍ:** Odstranit všechny napadené stromy a regulovat mšice (přenašeče PPV), aby se snížilo další šíření PPV v sadu.
- Odrůdy slivoní rezistentní vůči PPV: Jojo, Jofela, Joganta, Jolina a Moni.
- Podnože slivoní rezistentní vůči PPV: Docera 6 a Dospina 235
- Pěstování rezistentních odrůd na rezistentních podnožích zabraňuje infekci PPV ve slivoňových sadech

Další informace

Další čtení

- Hartmann, W., Neumüller, M. 2013. Nová generace evropských odrůd švestek odolných vůči viru Plum pox. Acta Hort., 985, 149-154.
- Neumüller, M, Muhlberger, L, Siegler, H. 2013. Nové podnože s rezistencí k viru švestkové neštovicovosti pro Prunus domestica a další druhy peckovin: M.: Podnože Docera a Dospina. Acta Hort. 985, 155-165. Hartmann, Walter. "Sharka-Resistant Plum Hybrids and Cultivars from the Plum Breeding Programme at Hohenheim." Sborník Lotyšské akademie věd. Sekce B. Přírodní, exaktní a aplikované vědy, roč. 73, č. 3, 2019, s. 226-231.

Webové odkazy

- Plum Pox Virus, PennState University Extension
- Další praktická doporučení najdete na platformě Organic Farm Knowledge.

O tomto praktickém abstraktu

Vydavatel: VŠÚO Holovousy s.r.o., Holovousy 129, 508 01 Hořice, Česká republika
+420 491 848 205, info@vsuo.cz
www.vsuo.cz

Autor: Radek Vávra, Jiří Kaplan, Gabriela Schlesingerová, Lukáš Maryška

Kontakt: radek.vavra@vsuo.cz

Recenze: Ilsa Phillips (IFOAM Organics Europe), Lauren Dietemann (FiBL)

Permalink: organic-farmknowledge.org/tool/45928

Název projektu: BIOFRUITNET - Podpora inovací v produkci ekologického ovoce

Webové stránky projektu: <https://biofruitnet.eu/>

© 2023

